

[Elke vorm van seksualiteit mocht er zijn van Gert Hekma \(1951-2022\)](#)

Het Parool.nl

22 april 2022 vrijdag 08:07 AM GMT

Copyright 2022 DPG Media B.V. All Rights Reserved

Het Parool

Length: 637 words

Byline: Hans van der Beek

Body

Voor Gert Hekma, ruim dertig jaar universitair docent homostudies aan de UvA, had elke vorm van seksualiteit principieel hetzelfde recht van bestaan. Het bracht hem regelmatig in de problemen.

Volledig in trainingspak ging hem ook weer wat ver, maar altijd, werkelijk altijd gaf Gert Hekma les in een Adidasjack. Het was zijn fetisj voor satijn, ontstaan tijdens een zwaar gereformeerde jeugd in een Gronings dorp waar Hekma op zondag liever naar de broekjes van voetballende dorpsgenoten ging kijken, terwijl hij eigenlijk naar de kerk moest.

Hij was daar heel open over, in zijn boeken of tijdens colleges. Onderzoeker Linda Duits: “Aan de ene kant was het voor studenten soms ongemakkelijk, maar het was toch bijzonder, een docent die zo open was over zijn eigen fetisj.”

Onderzoeker Laurens Buijs: “Ik was een ander mens geworden, als ik hem niet had gekend. Als jonge student – nog maar net uit de kast, maar nog vol schaamte en schuld – zag ik opeens zo’n autoriteit in de wetenschap, die zo open was en één met zijn seksualiteit. Gert heeft een hele generatie studenten bevrijd.”

Vrijdenker

Afgelopen dinsdag overleed Gert Hekma op zeventigjarige leeftijd, thuis in zijn woongroep op de Wallen, waar hij al veertig jaar woonde met zijn geliefde, Mattias Duyves.

Duyves: “Hij was een zachtmoedige man, gedreven, en een toonbeeld van vrijmoedigheid. De generatie die dingen nog durfde te zeggen.”

Duits: “Een uniek denker, en een hele lieve man. Altijd vrolijk, ontzettend belezen, een echte intellectueel: in zijn huis aan de gracht, helemaal vol met boeken, met een glas wijn, kijkend uit het raam.”

Gert Hekma (1951) werd geboren in het Groningse Bedum, als zoon van een notaris. Hij studeerde culturele antropologie aan de VU en begon in 1984 als universitair docent aan de UvA, bij de pas opgerichte faculteit die toen nog homostudies heette, later homo- en lesbische studies, en weer later seks- en genderstudies.

Zelf had hij die studie bij zijn aantreden het liefst omgedoopt tot ‘potten- en flikkerstudies’, maar, zo zei hij in zijn afscheidsinterview in 2017 in Het Parool: ‘Ik had het niet voor het zeggen’.

Eigenzinnig

Zijn colleges waren populair, vooral door hun eigenzinnigheid, maar als wetenschapper was hij controversieel. Als kind van zijn tijd was Hekma een fel bestrijder van de normatieve heteroseksualiteit: elke vorm van seks had voor hem gelijke rechten.

Elke vorm van seksualiteit mocht er zijn van Gert Hekma (1951-2022)

Duyves: "Hij pleitte voor seksueel burgerschap voor iedereen. Niet alleen voor homo's en hetero's, maar ook voor alle buitenissige vormen. Alles wat frustrerend én fascinerend was – dat was zijn benzine."

Van de vele boeken die Hekma schreef, was zijn favoriet ABC van perversies, over elke mogelijke vorm van seksualiteit, bijvoorbeeld ook over seks met mieren, of alleen met mensen met een amputatie. Duyves: "Hij schreef daar heel luchtig over."

Minderjarigen

Deze vrijdenkerij bracht hem in de problemen toen hij meermaals seksualiteit tussen volwassenen en minderjarigen verdedigde. De UvA verbood hem daar nog verder uitspraken over te doen, een verbod dat hij naast zich neerlegde. Hoogleraar werd hij nooit, alleen universitair docent, en hij verdween in de marge van de wetenschap.

Duits: "Hij is echt het slachtoffer geworden van de inperking van academische vrijheid. Dat had onder collega's een veel groter schandaal moeten zijn."

Laurens Buijs: "De controversie is blijven hangen in een paar extreme uitspraken. Daardoor is zijn wetenschappelijke legacy door de UvA nooit erkend. Maar alles wat ik doe, al mijn onderzoek naar seksualiteit en gender, staat op zijn schouders."

Na een hersenbloeding enkele jaren geleden, ging Hekma achteruit, maar een hartaanval werd hem, toch nog onverwacht, fataal. Komende dinsdag is zijn uitvaart, deze week lag Hekma ter afscheid opgebaard in zijn huis op de Wallen. "Hij lag er prachtig bij," zegt Duyves.

Classification

Language: DUTCH; NEDERLANDS

Publication-Type: Web Publicatie

Subject: Sex + Gender Issues (94%); Children (63%); Parents (62%)

Load-Date: April 24, 2022